

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	4 oktober 2016
Zaaknummer	123431
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	Mw. drs. M. Sanderse MCA, wethouder
Onderwerp	Raadsmededeling ratificatie VN verdrag voor rechten van mensen met een beperking

1. Kennisnemen van

1. Het inwerking treden van het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een handicap sinds 14 juli 2016 en de gevolgen hiervan voor de gemeente
2. De activiteiten die de gemeente Gooise Meren onderneemt om toe te werken naar een inclusieve samenleving

2. Inleiding

In 2006 heeft de VN het Verdrag voor de rechten van mensen met een handicap opgesteld. Dit verdrag is een belangrijke erkenning van de gelijkwaardigheid, zelfstandigheid en waardigheid van mensen met een beperking of chronische ziekte. Nederland heeft het verdrag in 2007 ondertekend maar nog niet geratificeerd. In januari 2016 stemde de Tweede Kamer en in april ook de Eerste Kamer in met het voorstel tot ratificatie van het VN-verdrag.

3. Kernboodschap

Het VN- verdrag is in Nederland per 14 juli 2016 officieel van kracht. Dit betekent dat de overheid de landelijke en lokale wetgeving in lijn moet brengen met het verdrag. Het verdrag gaat niet over nieuwe mensenrechten. Het is een uitwerking van bestaande mensenrechten gericht op situaties waarin mensen met een beperking vaak nog een achterstand hebben. Het gaat bijvoorbeeld om gelijke behandeling, gelijke toegankelijkheid, gelijke mobiliteit, zelfstandigheid, toegankelijk onderwijs en arbeid, gelijke levensstandaard, meedoen op het terrein van cultuur, recreatie, vrije tijd en sport. Het VN verdrag beoogt mensenrechten van mensen met een beperking te bevorderen, te beschermen en te waarborgen.

Met de invoeringswet is/wordt ook andere wetgeving aangepast. De Wet Gelijke behandeling voor mensen met een handicap of chronische ziekte (WGBh/cz), die voorheen alleen voor onderwijsinstellingen, werkgevers en aanbieders van woningen en openbaar vervoer gold, is uitgebreid met het terrein van goederen en diensten. Overheid, bedrijven (zoals horeca en winkels) en instellingen moeten zorgen dat hun gebouwen, hun producten en hun dienstverlening (bijvoorbeeld websites, informatie) toegankelijk en bruikbaar zijn voor mensen met een handicap. Deze wet treedt op 1 januari 2017 in werking. Ook wordt de Kieswet zo verandert dat gemeenten de plicht krijgen verkiezingen en stemlokalen toegankelijk te maken.

Het kabinet verwacht van gemeenten dat zij op lokaal niveau het verdrag gaan uitwerken en zo gaan toewerken naar een inclusieve samenleving. Gemeenten zijn verplicht om een integraal plan van aanpak te maken voor het hele sociale domein. De gemeente beschrijft daarin hoe ze het VN-verdrag gaat uitvoeren binnen de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet. Bij het opstellen van deze 'lokale inclusieagenda' moeten mensen met een beperking nauw worden betrokken .

Het ministerie en de VNG hebben hiervoor nog geen handreikingen opgesteld. De gemeente Gooise Meren heeft echter in 2015 al een lokale inclusie-agenda vastgesteld in de vorm van de subnota 'Toegankelijke Samenleving, iedereen doet mee'. Hiermee loopt Gooise Meren voorop met een aantal andere gemeenten die al langer werk maken van de inclusieve samenleving. Bij het opstellen van deze nota zijn verschillende lokale belangengroepen voor mensen met een handicap betrokken. Daarnaast is nauw samengewerkt met de landelijke koepel van cliëntorganisaties *leder(in)*. *leder(in)* zal met Gooise meren samenwerken bij de uitvoering van deze nota. De aanpak en de resultaten in Gooise Meren willen zij uitdragen als goede voorbeelden voor andere gemeenten. De subnota 'De Toegankelijke Samenleving, iedereen doet mee' is in september vastgesteld in de gemeenteraad en het uitvoeringsprogramma hiervan in december 2015.

Hoe werkt Gooise Meren toe naar een inclusieve samenleving?

De vastgestelde nota laat zien dat de inclusieve samenleving in Gooise Meren nadrukkelijk niet alleen gaat over fysieke aspecten van toegankelijkheid. Het gaat ook over mentale aspecten. Onze samenleving is dynamisch en veeleisend en sluit daardoor bijna als vanzelf de mensen die hieraan niet kunnen voldoen uit. Toegankelijkheid betekent dus ook ruimte voor mensen die anders zijn, die meer tijd nodig hebben, zich anders gedragen, minder veerkrachtig zijn of minder voorspelbaar zijn.

In Naarden, Muiden en Bussum stond het bevorderen van de inclusieve samenleving al sinds 2013 op de agenda. Voorbeelden zijn terug te vinden in de subnota Toegankelijke samenleving. Dit jaar starten verschillende projecten om de inclusieve samenleving verder te stimuleren op basis van de nieuwe nota. We werken aan het inventariseren van knelpunten in de informatievoorziening over toegankelijkheid voor mensen met een handicap, het vergroten van de bewustwording bij organisaties en inwoners en het structureel inzetten van ervaringsdeskundigen bij het schouwen van bestaande en nieuwe infrastructuur. Deze projecten worden uiteraard uitgevoerd in samenwerking met lokale belangengroepen zoals het WMO platform en met de landelijke koepel *leder(in)*.

In april 2016 is de werkgroep Dementievriendelijk Gooise Meren (onder leiding van stichting Alzheimer Gooi) van start gegaan die zich inzet voor een toegankelijke samenleving voor mensen met dementie. De werkgroep organiseert onder andere de Wereld Alzheimer dagen die van 21 tot en met 23 september in Gooise Meren plaatsvinden. In 2016 werken gemeente, inwoners, ervaringsdeskundigen GGZ en professionals in Gooise Meren samen aan het vergroten van de toegankelijkheid van diverse algemene voorzieningen voor mensen met psychische beperkingen.

Daarnaast werken we in 2016 ook aan het vergroten van toegankelijkheid van reguliere arbeid en dagbesteding.

Als zich goede, nieuwe kansen voordoen om de inclusieve samenleving te bevorderen springen we daar uiteraard op in.

4. Consequenties

De ratificatie van het VN-verdrag geeft de gemeente handvatten om een extra impuls te geven aan de inclusieve samenleving. In het subsidiekader 2016-2017 is toegankelijkheid als kernwaarde opgenomen. Bij het aanvragen van subsidie dienen organisaties te laten zien in hoeverre zij inclusief handelen. Door de uitbreiding van de WGBh/CZ zijn deze organisaties ook wettelijk hiertoe verplicht.

Het toetsen van gemeentelijk beleid aan de bepalingen van het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een handicap staat voor 2017/2018 gepland. Hier worden ook de belangengroepen bij betrokken.

5. Communicatie

In de landelijke week van de Toegankelijkheid (3 tot 6 oktober 2016) besteedt de gemeente via digitale en schriftelijke kanalen aandacht aan het VN-verdrag de rechten voor personen met een handicap en wat dit betekent voor de gemeente via digitale en schriftelijke kanalen.

6. Vervolg

Het kabinet heeft nog geen deadline gesteld voor het aanpassen van lokaal beleid. De gemeente houdt vooralsnog 2017/2018 aan voor het toetsen van het gemeentelijk beleid aan het VN-verdrag. In Gooise Meren werken we in 2016-2018 aan:

- Projecten die erop gericht zijn dat mensen langer zelfstandig kunnen wonen in de samenleving
- Het benutten van ervaringskennis bij het vergroten van toegankelijkheid op diverse terreinen
- Het vergroten van de toegankelijkheid van de openbare ruimte
- Vergroten toegankelijkheid algemene voorzieningen
- Bewustwording binnen de gemeentelijke organisatie
- Bewustwording bij inwoners, bedrijven en organisaties
- Aansluiting gemeentelijk beleid bij het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking
- Afstemmen van vervoersystemen en vervoerstromen
- Wegnemen van financiële drempels
- Vergroten toegankelijkheid van reguliere arbeid en dagbesteding
- Toegankelijke informatievoorziening

De raad wordt op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

D.J. van Huizen
Gemeentesecretaris

Mevrouw A. van Vliet-Kuiper
Burgemeester